

תוכן עניינים

מבוא	2
משתנה בלתי תלוי : דורות ה X וה Y	2
גמישות בשוק העבודה	5
דחיית סיפוקים	8
דיון	9
ביבליוגרפיה	12

מבוא

סקירה זו נועדה לבחון את שאלת המחקר כיצד הפער ביחס הדורות (Y-X) משפיע על הגמישות בעבודה, כלומר מה ההבדלים בין הדורות מבחינת הגמישות בעבודה עם בתיווך של דחיית סיפוקים. מטרת המחקר היא להבין את התמורה אשר אירעה במשך העשורים האחרונים בחברה של העולם המערבי, בנוגע לתפיסות הקשורות לגמישות בעבודה. כיצד התמורות הכלליות וההבדלים בין הדורות באים לידי ביטוי בשוק התעסוקה, עם דגש על גמישות במקומות העבודה כאשר הגרם המתווך הוא דחיית הסיפוקים. המשתנה הבלתי שתלוי של העבודה אם כן, יהיה הדורות השונים, המשתנה התלוי הוא גמישות בעבודה והגורם המתווך הוא דחיית הסיפוקים. להלן אציג את השערות המחקר של עבודה זו בנוגע לכל אחד מן הגורמים הללו ולאחר מכן אציג מחקרים אשר מאששים או שוללים את השערות המחקר.

Y וה X משתנה בלתי תלוי: דורות ה

דור האיקס הוא דור אשר נולד בעולם המערבי לאחר הבייבי בום, מתחילת שנות השישים ועד לסוף שנות השבעים. הדור התאפיין באובדן סולידריות חברתי, ובחוסר שאיפה לשנות את המצב הקיים ולשפר את גורל החברה בהם הם חיים (Brinkley, 1994). דור זה ייסד את מהפכות הסקס ושחרור האישה והדור הראשון אשר חי מגיל צעיר על מודל הרבה יותר שוויוני מבחינת מגדר מן העבר. המונח דור האיקס הוא מונח אשר נקבע על ידי הסופר דאגלס קופלנד. למרות שרבים מן המאפיינים אותם הוא מתאר בספרו כלל אינם מתאימים לתיאור שנפוץ במחקר לגבי אותו הדור, התיאור הכללי של הניכור של דור זה מן הדור הקודם שלו מתאר נאמנה גם את התפיסה הרווחת המחקר (Brinkley, 1994).

בניגוד לדורות הקודמים אשר התאפיינו בסולידריות חברתית מובהקת דור זה מתאפיין במרידה בסמכות ואי הסכמה עם מוסכמות חברתיות. הדבר בא לידי ביטוי גם בשינוי וגיוון של עולם התעסוקה שלהם. הם נוטים להחליף עבודה כל כמה שנים, משום שהם שמים יותר דגש על החופש והעצמאות שלהם במקום העבודה. חלק גדול מאנשי הדור החליפו את מקום עבודתם והדבר עומד בניגוד מוחלט לבני הדור הקודם. ההתרכזות של האדם באושר האישי שלו וברצונות שלו להגשים את עצמו, התרכזות אשר הייתה קיימת פחות בעבר, גרמה לכך שהוא יהיה נייד מבחינה תעסוקתית בצורה הרבה יותר גבוהה מן העבר (אלמוג ואלמוג, 2015).

דור ה y הוא דור שבא לאחר דור ה x כלומר בתקופת שנות השמונים והתשעים. דור זה חי במציאות הרבה יותר גלובלית. הוא מודע יותר לאירועים אשר קורים במדינות אחרות והוא יודע כיצד להשיג את המידע שלו בעצמו. בני הדור גדלו לתוך האצה מהירה בפיתוחים טכנולוגיים והיו נגישים לאמצעי תקשורת מתקדמים מגיל צעיר באופן יחסית (אלמוג ואלמוג, 2015). משום כך הם נחשפו לגירויים גלובליים בצורה הרבה יותר נפוצה מן העבר ופיתחו מערכת של יחסי גומלין עם העולם באופן תקדימי. בני הדור הורגלו לקבל מענה לצרכים שלהם ולכך שבמקרים רבים הם יכולים להתלונן על הבעיות שלהם ולקבל לכך פתרון. מבחינה תעסוקתית הדבר בא לידי ביטוי באופן מובהק. הם מבקשים להתקדם מהר ככל האפשר ולקבל תגמול מהיר על הפעילות שלהם, והדבר גורם לכך שהם מגלים ניידות גדולה הרבה יותר במקום העבודה שלהם. **השערת המחקר** אם כן היא בני דור Y הורגלו לקבל את הצרכים שלהם באופן מהיר מדור ההורים שלהם ועל כן הם רגילים שפותרים את הבעיות עבורם. ניתן לראות אישוש על השערת מחקר זה במחקר שנעשה לגבי דור ה Y ומתו דגש להיבט התעסוקתי של הדור הזה.

אחת התופעות המעניינות בנוגע לדור Y היא ירידת הערך, שהיא בעבר ערך חברתי ראשון במעלה, של מוסר העבודה. המסירות לעבודה היו בעבר קריטריון בסיסי להערכה וקידום מקצועי ודור ה y הוא הדור הראשון אשר מערער על הערך הזה. מחקרים אשר עוסקים בדור ה Y בהקשר של המסירות שלו לעבודה מדווחים על כך שמעסיקים רבים מודאגים מן הירידה הזו במוסר העבודה ומתארים את העובדים כחסרי סבלנות, תובעניים ובלתי נאמנים (אלמוג ואלמוג, 2015). ייתכן כי הסיבות לכך נובעות גם מן המשברים הכלכליים של השנים האחרונות, או משום חלחול הערכים הקפיטליסטיים של החברה המודרנית להתנהגות האדם, אולם תהיה הסיבה אשר תהא, הביקורת כלפי עולם הערכים של הדור היא חמורה ומתארת אותם כבעלי סף שבירה נמוך, ילדותיים וכפויי טובה (אלמוג ואלמוג, 2015).

יש לציין כי קיימת גם הדעה כי דעות אלו הן מכלילות ולא מתארות המציאות בצורה מהימנה (אלמוג ואלמוג, 2015). תיאור זה של המציאות, לפי דעה זו, נובע מקיבעון או שמרנות של הדור הקודם אשר מבקר את הדור הנוכחי כפי שעושה זאת כל דור. היא יכול גם לנבוע מתוך חמדנות של מעסיקים אשר מתארים את העובדים כעובדים גרוועים על מנת שיכשירו את הפגיעה בהם מטעם זה (אלמוג ואלמוג, 2015). למרות טענה זו, שיש לקחת אותה בחשבון, צריך לזכור כי גם רבים מבני הדור עצמו, כלומר צעירים שנמצאים בשוק העבודה שלהם, מסכימים במידה רבה עם הטענות אשר מושמעות כלפיהם. כלומר הם בעצם לא רואים את התלונות הללו כלא מבוססות (אלמוג ואלמוג, 2015). וגם אם הם מכלילות רבים אשר אין להם את התכונות השליליות הללו, אין זה אומר כי אין בכך מן האמת.